

č. 6/2025, ročník 10
DECEMBER 2025, nepredajné.

• ŽUPNÝ MAGAZÍN S PRÍLOHOU O CESTOVNOM RUCHU •

strana 8

Zastupiteľstvo

strana 5

POSLANCI SCHVÁLILI ROZPOČET NA ROK 2026

Posledné krajské zastupiteľstvo v roku 2025 prinieslo spoločného riaditeľa do všetkých troch župných nemocníc aj rozpočet pre nový rok.

Na výlete

strana 1 – III

BLIŽŠIE K NEBU AJ KU HVIEZDAM

Na výlete sme zamierili do niekdajších Baťovian, dnešného Partizánskeho, ktoré popri svojom priemyselnom pozadí vyniká aj atraktívnymi zastávkami.

Kultúra

strana 10

O ŠTÚROVI V JEHO RODNOM DOME

V rodisku dvoch významných osobností slovenských dejín – Ľudovíta Štúra a Alexandra Dubčeka – vznikne nová expozícia.

AJ V ČASE SVIATKOV SME S VAMI

Po dvoch mesiacoch máte v rukách nové číslo magazínu Trenčín región. Aj jeho zimné vydanie vonia dobrodružstvom, tichom prírody a kultúrnymi zážitkami, ktoré na nás čakajú v každom kúte nášho kraja.

Výlety v zime získajú nový rozmer a aj známe miesta pôsobia akosi pokojnejšie. Krajská organizácia cestovného ruchu pre vás opäť pripravila zimnú Adventúru, interaktív-

ne tipy na zimné túry a prechádzky, ktoré zvládnete aj v krátkych dňoch.

Samozrejme, mysleli sme aj na tých, ktorí hľadajú útočisko pred chladnými dňami. Zájst' môžete do galérií a múzeí, kde nájdete tvorbu regionálnych či európskych umelcov, ale aj workshopy pre

všetky generácie. Zohriat' sa môžete v termálnych vodách kúpeľov. Ako špeciálny tip tentoraz ponúkame wellness v Malých Bieliciach. V rámci rubriky „Na výlete“ sme sa totiž vybrali do okolia Partizánskeho, ktoré ponúka viac, než by sa na

prvý pohľad zdalo. Predstavíme vám miesta, ktoré stoja za návštevu, napríklad jedinú hviezdáreň v kraji.

A keďže sa blíži čas sviatkov, zažejajme si spoločne s Trenčín region veľa zdravia, pohody a elánu do nových dní.

Radovan Stoklasa,
šéfredaktor

ZIMNÁ ADVENTÚRA 2025: OBJAVTE MENEJ ZNÁME KRÁSY KRAJA

foto: Marek Lachký

foto: Tomáš Šereda

Advent je obdobie, ktoré si zaslúži pokoj, spomalenie a chvíľu pre seba. Objavte s nami miesta, ktoré práve v zime ukazujú svoju najkrajšiu tvár.

Každú stredu počas adventného obdobia bude na sieťach Trenčín región zverejnené nové miesto a malá výzva pre sledovateľov. Zapojiť sa do súťaže je jednoduché – stačí v komentári označiť priateľov alebo pridať vlastnú fotku z lokality, ktorá zvýši šancu na výhru.

Každý pondelok bude vyre-

bovaný jeden výherca malého darčeka. Po ukončení všetkých štyroch kôl získa jeden výherca hlavnú cenu – stoeurový voucher od Dovolenka.sme.sk.

Štyri miesta Zimnej adventúry 2025

1. Malý Grič

Výrazný bralnatý vrch nad Handlovou, ktorý ponúka nádherné výhľady. Výstup dá zabrat', no odmenou sú dramatické skaliská a zimná príroda

Vtáčnika vo svojej najkrajšej podobe.

2. Bosmany

Bradlo, ktoré sa vypína nad malou obcou Kostolec. Tri skalné veže tvoria jedinečnú prírodnú kulisu. Krátky výstup poskytne úžasné výhľady na Manínsku tiesňavu, Javorníky aj Strážovské vrchy.

3. Hrad Tematín

Jedna z najvyššie položených hradných zrúcanín na Slovensku ponúka atmosféru ako z rozprávky. Tematín, postavený

na hrebeni Považského Inovca, má v zime špeciálne čaro – otvorené výhľady a tiché múry, ktoré rozprávajú stáročnú históriu.

4. Vyhliadka Hrombaba

Nenápadný skalnatý výbežok neďaleko Bradla patrí k pokladom kopaničiarskeho regiónu. Ponúka očarujúce výhľady na dedinku Košariská aj Malé Karpaty. Trasu zvládne každý, kto si chce dopriať zimný oddych uprostred tichej prírody.

Gabriela Stoklasová

foto: Jozef Horina

ČÍSLA, KTORÉ POTVRDZUJÚ TREND: TRENČIANSKY KRAJ LÁKA STÁLE VIAC

Hlavná turistická sezóna 2025 uzatvorila tohtoročnú kapitolu a aj Trenčiansky kraj sleduje štatistiky návštevnosti a prenocovaní. Za sledované obdobie mesiacov júl a august vzrástol

ón Matúš Tomašech.

Zároveň doplnil, že záujem bol aj o menšie hrady. Hrad Tematín za obdobie mesiacov júl a august navštívilo približne 3 500 ľudí. Hrad Lednica privítal

tické lokality v regióne vrátane hradov, kúpeľov či napríklad zoologickej záhrady v Bojniciach. Realizácia projektov zameraných na podporu cestovného ruchu, ako aj organi-

záujem o región ako o bezpečnú, autentickú a zážitkovú destináciu. V lete do kraja zavítalo viac ako 88-tisíc návštevníkov, čo predstavuje nárast o 2,5 % oproti rovnakému obdobiu minulého roka. Výraznejší vzostup zaznamenal počet prenocovaní – turisti strávili v kraji 340 652 nocí, teda o 5 % viac ako v roku 2024.

za mesiace júl a august viac návštevníkov ako za celý polrok, konkrétne 5 569.

Kúpele a rodinné atraktivity

Kúpele Trenčianske Teplice zaznamenali v letných mesiacoch viac ako 48-tisíc prenocovaní. Kúpele Nimnica evidovali v tom istom období 27 593 prenocovaní. Návštevníkmi najviac využívané kúpele boli Bojnice, ktoré v lete evidovali viac ako 52-tisíc prenocovaní. Oblúbenú rodinnú atrakciu – Národnú zoologickú záhradu v Bojniciach – navštívilo v lete 143 268 osôb. Hvezdáreň Partizánske evidovala v lete 7 251 návštevníkov.

„V porovnaní s rovnakým sledovaným obdobím minulého roka zaznamenal Trenčiansky kraj v prvej polovici roka 2025 mierny nárast návštevnosti aj počtu prenocovaní. Letná turistická sezóna ukázala pretrvávajúci záujem o tradičné turis-

tické lokality a tematických podujatí prispeli k celkovému oživeniu sezóny,“ uviedol Pavol Štefčík, výkonný riaditeľ KOČR Trenčín región.

Hrady spájajú sily

Letná turistická sezóna 2025 sa niesla aj v znamení rôznych podujatí, medzi ktorými výrazne rezonovala Považská hradná cesta. Projekt KOČR Trenčín región, oblastnej organizácie cestovného ruchu (OOČR) Región Horné Považie, OOČR Región Považie (predtým OOČR Trenčín a okolie) a sedmičky hradov v Trenčianskom kraji spojil históriu so zábavou a spoznávaním.

„Tento projekt ukázal silu spolupráce medzi organizáciami cestovného ruchu a ľuďmi, ktorí svoj život zasvätili obnove historického dedičstva v podobe hradov a hradných zručaní. Kooperácia navyše priniesla návštevníkom hradov

sériu originálnych zážitkov. Tento typ iniciatív pomáha zviditeľniť našu históriu a kultúru, a zároveň podporuje rozvoj cestovného ruchu v regióne,“ uzavrela Eva Dudová Frývaldská, predsedníčka KOČR Trenčín región.

Aktivita symbolicky štartovala na Deň detí a vrcholným míľnikom sa stalo slávnostné pasovanie za rytierov na Trenčianskom hrade. Do hradnej expedície sa zapojili tisíce malých aj veľkých dobrodruhov.

PRECHÁDZKA HANDLOVSKOU HISTÓRIOU

Na handlovskom námestí vás historickými udalosťami mesta prevedie 19 míľnikov. Ide o globálne, banícke, ale aj udalosti, ktoré sa viažu na samotnú Handlovú. Pribudla aj informačná tabuľa a k dispozícii je zaujímavá vizualizácia Kostola sv. Kataríny v online priestore. Vďaka aplikácii MestoHandlova si pozriete model kostola v jeho pôvodnom návrhu ešte z minulého storočia. Zároveň tu nájdete popis udalostí k historickým míľnikom v Sprievodcovi mestom. Vytvorenie kamenej kroniky mesta je pokračovaním realizácie centrálnej mestskej zóny podľa víťaznej architektonickej štúdie z dielne Ing. arch. Patrika Jurička z roku 2015. Úplne prvým „zápisom“ do pomyslenej kamenej kroniky mesta bolo osadenie kovovej platne pri príležitosti 640. výročia prvej písomnej zmienky o meste z dielne Handlovčana, akademického maliara, ilustrátora, grafika, sochára a svetovo uznávaného tvorcu poštových známok Rudolfa Cigánika. Kamenná kronika sa stala tento rok umeleckou autorovou prehliadkou histórie Handlovej, a to vďaka spracovaniu ďalších míľnikov vytvorených tiež Handlovčanom, akademickým architektom Rastislavom Nemcom.

Leto na hradoch

Letné mesiace sú už tradične spojené s návštevami turisticky silných lokalít v kraji, ako sú hrady, zámky, kúpele a ďalšie zariadenia cestovného ruchu. „Čachtický hrad privítal 22 683 návštevníkov. Hrad Bečkov za toto obdobie navštívilo 22 651 ľudí. Trenčiansky hrad v mesiacoch jún, júl a august evidoval návštevnosť na úrovni 51 707,“ informuje odborný referent pre rozvoj destinácie Krajskej organizácie cestovného ruchu (KOČR) Trenčín regi-

POSLANCI SCHVÁLILI KRAJSKÝ ROZPOČET NA ROK 2026

Posledné krajské zastupiteľstvo v roku 2025 prinieslo spoločného riaditeľa do všetkých troch župných nemocníc aj rozpočet pre nový rok.

Trenčiansky kraj plánuje v roku 2026 hospodáriť so sumou takmer 300 miliónov eur. Hlavným zdrojom príjmov, takmer 140 miliónov eur, je daň z príjmov fyzických osôb. Ďalším príjmom sú peniaze, ktoré kraj dostáva zo štátneho rozpočtu alebo z Európskej únie na konkrétny účel. V rámci grantov a transferov kraj očakáva nárast takmer o 9,5 milióna eur. Krajský rozpočet tvorili tak, aby sa dokončili všetky rozbehnuté projekty.

VIAC PEŇAZÍ DO DOPRAVY AJ NA MZDY

TSK sa zameriava hlavne na čerpanie peňazí z Plánu obnovy a Programu Slovensko. Kraj plánuje v budúcom roku minúť približne 303 miliónov eur, čo je o 42 miliónov eur viac ako vlani. Tieto peniaze pôjdu na bežnú prevádzku (platy, energie, služby) a na investície.

V oblasti dopravy ide o zvýšenie výdavkov o takmer 10 miliónov eur v porovnaní s týmto rokom. Z toho 2,8 milióna eur navyše smeruje na financovanie regionálnej autobusovej dopravy. Dôvodom sú vyššie ceny nafty, vyššie mzdy vodičov, drahšie opravy či poistenie autobusov aj úhrada straty za rok 2025. Vyše 7 miliónov eur je určených na súvislé opravy ciest II. a III. triedy, pričom ide o 36 úsekov v dĺžke takmer 30 kilometrov vo všetkých 9 okresoch kraja. Jednotlivé úseky boli vybrané na základe nevyhovujúceho stavebno-technického stavu a s ohľadom na požiadavky zástupcov miest a

obcí.

Peniaze budú smerovať aj na zaplatenie nákladov na fungovanie Integrovaného dopravného systému. Takmer 4,7 milióna eur navyše je určených na projekty financované z európskych fondov a štátneho rozpočtu, ide hlavne o projekty z Fondu na spravodlivú transformáciu. Časť peňazí pôjde na podporu neziskovej organizácie Kreatívny inštitút Trenčín, n.o., ktorá manažuje projekt „Európske hlavné mesto kultúry – Trenčín 2026“.

**Videozáznam
zo zastupiteľstva:**

Zamestnancom Úradu TSK, zariadení sociálnych služieb a kultúrnych zariadení v pôsobnosti kraja stúpnu od 1. januára mzdy o dve percentá. „V štátnom rozpočte sa neplánovalo, že by samosprávne kraje, mestá a obce mali dostať finančné prostriedky na zvyšovanie plátov. My sme napriek tomu tieto prostriedky našli a od 1.

januára plánujeme zvýšiť mzdy zamestnancom, ktorí pôsobia v originálnych kompetenciách, o dve percentá,“ pripomenul Baška. Zvýšenie plátov schválili poslanci Zastupiteľstva Trenčianskeho samosprávneho kraja na novembrovom zasadnutí. V rozpočte na rok 2026 je na zvýšenie plátov plánovaných takmer 700 000 eur. Zamestnancov zdravotníckych a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti župy sa týka automat zvyšovania plátov. V školstve sa od septembra

zvýšili platy o sedem percent, od januára sa zvýšia o ďalších sedem percent.

KRAJSKÉ NEMOCNICE S JEDNÝM RIADITEĽOM

Do výberového konania sa prihlásili dvaja uchádzači, ktorí sa 8. novembra zúčastnili na výberovom konaní v sídle kraja. Na základe splnených kvalifikačných predpokladov, prezentovaného projektu zameraného na spoločnú stratégiu a rozvoj NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach, NsP Považská Bystrica

a NsP Myjava a výsledkov výberového konania bol Zastupiteľstvu TSK predložený návrh na menovanie úspešného uchádzača – Ľuboša Lopatku, za riaditeľa troch krajských nemocníc, a to s účinnosťou od 11. novembra 2025 na funkčné obdobie 5 rokov.

OCENENÍ ŽIACI

Súčasťou zasadnutia krajských poslancov bolo aj verejné odakovanie stredoškólakom za dosiahnuté medzinárodné úspechy. Medzi štvoricou ocenených bol žiak Gymnázia J. Jesenského v Bánovciach nad Bebravou Peter Kotlírik, majster sveta v karate kobudo. Ocenená bola aj Michaela Sláviková, žiačka púchovského gymnázia. Zlatú medailu priniesla z Majstrovstiev sveta v karate kategórii Shito-ryu. Študent Obchodnej akadémie M. Hodžu v Trenčíne Tomáš Kőrös zažiaril na 23. ročníku medzinárodnej súťaže INTERSTENO 2025 v písaní na počítači v rýchlosti a presnosti v rôznych svetových jazykoch.

Úspech zaznamenala aj slovenská cyklistka a študentka trenčianskeho gymnázia Viktória Chladoňová, ktorá získala dve strieborné medaily na Majstrovstvách sveta v kategórii U23. Je niekoľkonásobnou majsterkou Slovenska v rôznych disciplínach a získala aj ocenenie Talent roka v ankete Športovec roka 2024.

Najbližšie zasadnutie krajského zastupiteľstva bude:

26. januára 2026

Priamy prenos môžete sledovať na www.tsk.sk

STOROČNÁ KNIŽNICA POD JEDNOU STRECHOU

Aj budova Verejnej knižnice M. Rešetku v Trenčíne prechádza rozsiahlou rekonštrukciou. Ide o jeden z najväčších projektov v rámci Európskeho hlavného mesta kultúry Trenčín 2026. Po jej dokončení bude mať knižnica po prvýkrát vo svojej storočnej histórii všetky oddelenia pod jednou strechou. Investícia prinesie knižnici vnovený moderný priestor aj rozšírené možnosti na organizáciu programu a aktivít.

„Nejde len o rekonštrukciu pôvodnej budovy knižnice, súčasťou projektu je aj nová prístavba a prestavba interiéru. Okrem existujúcej budovy pribudne nový dvojpodlažný objekt, pričom obidve budovy budú prepojené,“ vysvetlil riaditeľ knižnice Peter Martinák. V rámci prístavby v suteréne pribudnú aj parkovacie miesta pre potreby knižnice, prístupné budú autovýťahom.

Stavba je bezbariérová a v interiéri pribudne výťah. Stavebná časť v hodnote viac ako päť a pol milióna eur bude financovaná z Programu Slovensko, pričom takmer pol miliónom sa na nej bude podieľať samosprávny kraj. Na interiérové

vybavenie do zrekonštruovanej budovy kraj vyhlásil súťaž na jeseň. Rekonštrukcia by mala byť hotová do septembra budúceho roka. Najväčšou výzvou pre projektantov bola oslabená statika budovy. S prihliadnutím na jej ďalšie využitie a predpokladanú záťaž spôsobenú množstvom kníh museli navrhnúť jej zosilnenie.

„V rámci projektu sa počíta s úplne novou konštrukciou stropu a strechy, niektoré nosné prvky budú nahradené monolitickým železobetónom,“ vysvetlil projektant Lukáš Hacula.

Prvé, druhé a tretie podlažie je navrhnuté pre verejnosť, na administratívne účely bude slúžiť podkrovie. Búracie práce v priestore sa začali odstránením starého železničarskeho domčeka, ktorý už nemal žiadne plnohodnotné využitie. Priestor, ktorý vznikne medzi knižnicou a galériou, bude slúžiť na rôzne kultúrne aktivity a jeho ambíciou je prilákať viac pravidelných aj príležitostných návštevníkov.

KAVALIER V NOVOM ŠATE

Na Trenčianskom hrade sa začala ďalšia zo série rekonštrukcií. Tentoraz sa dostalo na takzvaný kavalier. Kedysi delostrelecká bašta sa už budúci rok zmení na miesto pre divadlo či vzdelávanie.

„Stavebná firma realizuje začisťovanie muriva, odstraňuje zo škár starú maltu, nahrádza ju novou a spevňuje múry,“ priblížil práce Peter Martinisko, riaditeľ Trenčianskeho múzea. Ide pritom o jednu z piatich rekonštrukcií na

Trenčianskom hrade v rámci projektu Trenčín 2026.

Podľa projektu by mal byť kavalier hotový do augusta budúceho roka. „Od tohto projektu si sľubujeme zveľadenie hradu aj zvýšenie návštevnosti,“ uviedol župan Jaroslav Baška. Samotná rekonštrukcia neobmedzí pohyb návštevníkov po areáli hradu.

stranu pripravil: Martin Petrík

ODPOČÍTAVANIE

Trenčín bude v roku 2026 Európskym hlavným mestom kultúry. Moment, keď sa ním stane, Trenčania začali odpočítavať presne 31. októbra. V parku medzi centrom a železničnou a autobusovou stanicou stojí interaktívne dielo architekta Alana Prekopa. Pomedzi zábery na život v meste sa na ňom premieta číselné odpočítavanie. Svetlo, ktoré vyžaruje, je prispôbené okolitej prírode tak, aby svojou frekvenciou nerušilo nočný život vtákov a zvierat v parku.

TRENČÍN 2026

Európske hlavné mesto kultúry

Projekt Európske hlavné mesto kultúry Trenčín 2026 finančne podporujú mesto Trenčín, Trenčiansky samosprávny kraj a Ministerstvo kultúry SR a partnerom projektu je Európska únia.

BUDÚCI STREDOŠKOLÁCI SI MOHLI VYBRAŤ

Záujemcovia o štúdium na stredných školách Trenčianskeho kraja zaplnili priestory Mestskej športovej haly v Trenčíne. Po prvý raz sa tu konal už 24. ročník tradičnej výstavy stredných škôl STREDOŠKOLÁK – HRDINA REMESLA.

Počas dvoch dní sa žiakom základných škôl predstavilo až 38 stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK, ale aj sedem škôl iných zriaďovateľov a tri organizácie. Záujemcovia o štúdium spoznali školy z rôznych oblastí – od strojárstva, elektrotechniky, energetiky, stavebníctva a chémie až po drevárstvo, odevníctvo, umenie, polygrafiu, poľnohospodárstvo či služby. „Tieto školy predstavili to najlepšie, čo ponúkajú,“ povedala vedúca odboru školstva a kultúry TSK Martina Knappová. Súčasťou prvého dňa výstavy bolo aj ocenenie najaktívnejších škôl a firiem zapojených do duálneho vzdelávania. Ocenenie za najväčší počet žiakov zapojených do duálneho vzdelávania získali SOŠ strojnica Považská Bystrica (313 žiakov), SOŠ technická Dubnica nad Váhom (140 žiakov) a

SOŠ polytechnická Prievidza (128 žiakov). Medzi firmami boli najúspešnejšie spoločnosti Brose Prievidza s.r.o. (71 žia-

kov), Danfoss Power Solutions a.s. (65 žiakov) a Continental s.r.o. (64 žiakov).

„Spoluprácu školstva a súkromného sektora treba prehĺbovať aj s ohľadom na rýchlo sa meniace podmienky na trhu práce,“ povedal generálny sekretár Republikovej únie zamestnávateľov Martin Hošťák. „Aj vytváranie centier excelentnosti, ktoré sme iniciovali, môže významne prispievať k lepšiemu materiálno-technologickému vybaveniu tých najexcelentnejších a najexkluzívnejších škôl v celej sieti odborného školstva,“ doplnil. „Je skvelé vidieť na jednom mieste mnoho ponúk a kariérnych ciest, ktoré sa otvárajú žiakom základných škôl,“ uviedol splnomocnenec ministra pre regionálne školstvo MŠVVaM Slavomír Partla. „Zároveň mám radosť, že Trenčiansky samosprávny kraj im na to vytvoril podmienky,“ dodal. Príležitosť získať informácie priamo od stredoškôľakov a objaviť odbor, ktorý môže rozhodnúť o budúcnosti, využili tri tisícky žiakov.

stranu pripravila:
Gabriela Stoklasová

BLIŽŠIE K NEBU AJ KU HVIEZDAM

Miesto, ktoré sme tentoraz v rámci našej čoraz obľúbenejšej rubriky NA VÝLETE navštívili, leží v Hornonitrianskom regióne, na rozhraní západného a stredného Slovenska. Rozprestiera sa v údolí rieky Nitry, obklopené je pahorkami pohoria Tribeč. Nájďme ho na mape Trenčianskeho kraja, no svojou polohou tvorí prirodzený most medzi Prievidzou, Topoľčanmi a Nitrou.

Od nepamäti sa tento región spája najmä s obuvníckym priemyslom, po ktorom kedysi nieslo aj svoj názov. Na výlete sme teda zamierili do niekdajších Baťovian, dnešného Partizánskeho, ktoré popri svojom priemyselnom pozadí vyniká aj niekoľkými atraktívnymi zastávkami. Napríklad v tunajšej hviezdárni nájdete legen-

dárny ďalekohľad z Havajských ostrovov, na relax do miestnej časti Malé Bielice môžete priletieť vlastným lietadlom. Takže, poďme sa spoločne presvedčiť, že z Partizánskeho je bližšie k nebu aj ku hviezdám.

Brána ku hviezdám

Okrem pôvodnej baťovskej architektúry s malými tehlovými domkami, ktorú dodnes pripomína aj známa Červená ulica, pozornosť priťahuje aj mestská časť Malé Bielice na južnom okraji mesta. Práve tu stojí jedno z najstarších astronomických zariadení na Slovensku – Hvezdáreň v Partizánskom. Svoje brány otvorila v roku 1988 a dodnes patrí medzi miesta, kde sa

možno stretnúť s vesmírom z bezprostrednej blízkosti. „Naše služby pozostávajú z dvoch hlavných ponúk pre verejnosť a pre školy či materské školy. Pre návštevníkov sú najobľúbenejšie denné a večerné pozorovania. Večerné počas zimných mesiacov robíme každú stredu a piatok, pričom čas sa prispôsobuje západu slnka – v lete začíname neskôr, okolo deviatej až desiatej večer, v zime, keď sú súhvezdia viditeľnejšie, približne o šiestej,“ ozrejmil riaditeľ hviezdárne Marián Krajčovič.

Za hviezdami aj do škôl

Astronomické sledovania sa uskutočňujú v kupole na pôvodnom manuálne ovládanom

budúcna víziu premeniť hvezdáreň na moderné vzdelávacie centrum.

„Keď som pred takmer rokom prevzal vedenie, bolo potrebné urobiť aspoň základnú sanáciu areálu a budovy. Jednou z prvých vecí, ktorú sme v spolupráci s miestnou umeleckou školou zrekonštruovali, bola vstupná brána ladená s astronomickou tematikou. Obnovili sme zemeguľu, ktorá sčasti oživila vonkajšok, vestibul sme ozvláštnili obrazmi hmlovín a hviezdokôp, aby mali návštevníci hneď po príchode lepší dojem. To, čo nám pomohlo prilákať väčšiu pozornosť, bolo zefektívnenie online priestoru – sociálnych sietí. Zároveň sme zaviedli praktickú zmenu v podobe rezervačného systému, ktorý uľahčuje organizáciu programu nám aj samotným

dĎalekohľade ešte z čias otvorenia. V areáli je zároveň bočná pozorovateľňa, takzvaný Fričov domček, vybavený elektronický ovládateľným teleskopom, ktorý sa využíva najmä na odbornú činnosť pracovníkov. Hvezdáreň totiž spolupracuje s vedcami na potvrdzovaní asteroidov, čo si vyžaduje aj fotometrické sledovania, ktorých zaznamenané údaje sa následne využívajú v rôznych odborných a publikačných štúdiách.

„Pre školy pripravujeme exkurzie, ktorých súčasťou je prednáška, krátky film a – ak to počasie dovoľí – aj pozorovanie Slnka. Zároveň ponúkame externé služby – zoberieme prenosné planetárium a prideme s ním priamo do škôl. Program vždy prispôbujeme ich potrebám, či už ide o odborný výklad alebo premietanie filmu,“ dodal Krajčovič.

Kráčajú s dobou

Keďže v priestoroch hvezdárne je cítiť

stopu dlhoročnej prevádzky, rekonštrukcia dnes patrí medzi hlavné témy. Trenčiansky samosprávny kraj, jej zriaďovateľ, má do

návštevníkom,“ ozrejmil riaditeľ.

Vo vnútri budovy sa nachádza prednášková miestnosť a kupola s ďalekohľadom. Areál

doplňa spomínaný Fričov domček a šesť ubytovacích jednotiek, ktoré hvezdáreň využila po takmer desiatich rokoch na obnovenie letného tábora. Súčasťou areálu je aj altánok určený na oddych – menšie posedenia či opekačky. A čerešničkou na torte je jedna z kópií slávneho Štefánikovho d'alekohľadu z Havajských ostrovov, ktorý symbolicky nadväzuje na jeho odkaz a pripomína význam slovenskej astronómie.

Prilet za oddychom

Súčasťou mestskej časti okresného mesta Partizánske je aj wellness hotel Termály Malé Bielice, ku ktorému možno priletieť vlastným lietadlom. V jeho bezprostrednej blízkosti totiž pôsobí Aeroklub Partizánske, ktorý sa zameriava na športové i rekreačné lietanie. Práve kombinácia leteckej tradície a oddychovej zóny robí z tejto lokality atraktívne miesto pre návštevníkov z blízkeho či širšieho okolia.

„V areáli Prevádzkujeme šesť bazénov – dva vnútorné a štyri vonkajšie, z ktorých tri fungujú celoročne. Ľudí k nám láka najmä liečivá voda, ktorá nie je dodatočne zohrievaná, čerpá sa priamo z vrtu a svojím zložením sa približuje tej bojnickej. Aj keď nemáme štatút liečebného zariadenia, dostávame od klientov spätnú väzbu, že po operáciách alebo pri zdravotných problémoch sa u nás dokážu zregenerovať,“ priblížila riaditeľka hotela Magdaléna Kňažiová.

V súčasnosti má hotel k dispozícii 45 dvojlôžkových izieb, no prebiehajúca rekonštrukcia pomôže túto kapacitu výrazne navýšiť. Zároveň sa rozširuje reštauračná

časť a pribudne aj lobby bar. „Okrem klasických pobytov s polpenziou ponúkame aj štvorhodinový vstup, takzvanú jednodňovú kúpačku, ktorú využívajú nielen miestni, ale aj návštevníci z Moravy,“ dodáva Kňažiová.

Regenerácia v pohybe

Okolie hotela pôsobí pokojne a ticho, čo vytvára ideálne podmienky nielen na relax, ale aj na kvalitný spánok. K takémuto typu oddychu však prirodzene patrí aj pohyb. Návštevníci si môžu dopriať prechádzky v okolí či venovať sa ľahším športovým aktivitám.

„Spolupracujeme so športovým zariadením, ktorý ponúka kurzy nordic walkingu, teda športovej chôdze s paličkami. Dnes je to veľmi obľúbený druh relaxu. V blízkosti vedie aj novovybudovaný cyklochodník. Počas letných mesiacov zas ľudia radi vyrážajú do centra mesta, pričom na dosah majú mestá Topoľčany či Bojnice,“ doplnila.

Mesto Partizánske si zároveň postupne buduje cykloturistickú mapu regiónu. Tunajšia cyklotrasa sa tu napája na Vážsky cyklochodník, ktorý spája Trenčiansky a Žilinský kraj. V pláne je aj prepojenie Handlovej a Prievidze cez Partizánske a napojenie na existujúcu trasu smerujúcu až na Moravu, čo mestu otvára ďalšie možnosti pre aktívne trávenie voľného času. Práve jeho poloha a otvorená prírodná náruč robia z Partizánskeho miesto, ktoré má potenciál osloviť čoraz širší okruh návštevníkov.

Nina Osvaldová

VENDELÍN OŽIL A NÁRAMNE CHUTÍ

V srdci Strážovských vrchov, len niekoľko kilometrov od Považskej Bystrice, leží obec Podskalje. Kedysi tu prekvital život pionierskeho tábora Vendelín. Po revolúcii stratil svoj pôvodný význam a na dlhé roky sa ponoril do ticha.

O niekoľko desaťročí neskôr dali noví majitelia priestoru druhú šancu a po rozsiahlej rekonštrukcii tu vyrástol moderný, ekologicky zameraný Ekorezort Vendelín. Tichá horská atmosféra, skalné bralá týčiac sa nad areálom a pokoj tohto miesta v sebe stále nesú čaro minulých čias.

Tam, kde sa kedysi ozýval smiech detí na letných táboroch, je dnes útočisko pre všetkých, ktorí túžia po oddychu a návrate k prírode. V rámci našej rubriky Na koštovke sme sa presvedčili, že Ekorezort Vendelín nie je len o krásnom

prostredí, ale aj o poctivej domácej kuchyni, príjemnej atmosfére a autentickom zážitku, na aký sa len tak nezabúda.

Poctivé dvojzložkové jedlá

„Naším cieľom a filozofiou je priblížiť ľuďom silu miestnej prírody. Chceme, aby vnímali energiu tu a teraz – lesov a nechal sa unášať pohľadom na okolité prostredie. Aj preto sú priestory reštaurácie presklené,“ vysvetlil riaditeľ Ekorezortu Andrej Benian. Vendelínska kuchyňa sa zameriava na jed-

noduchú, poctivú gastronómiu v duchu takzvaných dvojzložkových jedál. Dominantnú úlohu zohráva kvalita – najmä hovädzie mäso či ryby prílohami, ako sú cestoviny, zemiaky alebo ryža. „Kľúčové je, aby šéfkuchári rozumeli skladbe jedálneho lístka. Základ tvoria jednoduché prvky a celkový charakter jedla dotvára najmä kvalitná surovina, na ktorú kladieme najväčší dôraz,“ vysvetľuje Benian. Pokiaľ ide o tepelnú úpravu jedál, dominuje grilovanie, pričom všetko, čo sa dá, napríklad cestoviny či hranolky, si pripravujú vo vlastnej réžii.

Všetko je domáce

„Mäsové výrobky nám dodáva naša farma z Ďurďového, kde chováme hovädzí dobytok – býčie plemená Black Angus, Šarolá a Limuzin. Dôležité je, že ide o naše vlastné mäso, ktoré nechávame zrieť šesť až osem týždňov,“ dodáva Benian. Okrem steakov sú v ponuke i ďalšie hovädzie produkty ako párky, sušené stehno, klobásky či šunky. Zo zvierat sa zároveň spracúva mlieko, takže v ponuke nájdete aj syry. „Zrejúce syry ako čedar, nite či gouda si u nás môžete zakúpiť priamo v reštaurácii. Najviac sme hrdí na

Čo sme okoštovali?

- mäsovo-syrový tanier s kváskovým chlebom
- listový šalát s jahodami a burratou
- T-bone steak s bylinkovým maslom

našu burratu. Tradičný taliansky spôsob jej výroby je pre tento región vskutku jedinečný,“ doplnil.

Nocľah pod skalami

Areál Ekorezortu dnes nadväzuje na históriu pôvodného pionierskeho tábora, čiže

v popredí je originálny vzťah s prírodou. Okrem gastronómie, ktorej základy tvoria regionálne suroviny, môžete vyskúšať aj ubytovanie v zrekonštruovaných rodinných izbách, apartmánach či chatkových bungalovoch. Zimná kapacita rezortu je približne päťdesiat lôžok. Počas letnej sezóny sa však rozšíri o ďalšie nevykurované jednotky, ktoré má vedenie v pláne postupne renovovať. K rezortu patrí i menší wellness a drobná farma.

„Hostí k nám okrem voňavej kuchyne najčastejšie láka samotná príroda a jej možnosti – turistika a aktívny oddych. V okolí je viacero turistických trás a priamo v rezorte sa dajú zapožičať elektrobicykle. Oblúbenou súčasťou pobytu je návšteva Ekoraja, farmy, kde sa okrem nášho dobytká nachádzajú kone s jazdeckou halou a rybník. Tam sa dá člnkovať alebo chytať ryby. Ak si vylovíte pstruha či kapra, vieme vám ich následne pripraviť priamo v našej kuchyni,“ dopĺňa Benian.

Vendelín v pohybe

Ekorezort Vendelín počas roka oživa ne-jedným podujatím určeným pre širokú verejnosť. Na programe sú rôzne workshopy, výlety pre školy a škôlky, ako aj svadby – čoraz vyhľadávanejšie a obľúbenejšie

práve v tomto prostredí. Osobitnú pozornosť púta špecifický Festival poznania. Ide o podujatie, ktoré sa len ťažko opisuje slovami, no o to silnejšie zapôsobí na každého, kto ho zažije. A keďže sa blížila najkrajšie sviatky v roku, Vendelín nebude zaostávať. Okrem príchodu Mikuláša sa už 30. novembra otvoria brány čarovnej dedinky Vendelínkovo a celý areál sa premení na rozprávkový vianočný svet plný svetiel, vôní a sviatočnej atmosféry.

Ekorezort Vendelín tak dnes nestojí len na pevnej pôde pod skalami, ale aj na príbehu, ktorý znovu po rokoch naplno oživa. Miesto, kde kedysi doznievali detské hlasy, dnes naplno dýcha v pokojnom rytme lesa, kuchyne a ľudí, ktorí mu dali nový zmysel.

Nina Osvaldová

Kvalita jedla: ★★★★★
Lokalita: ★★★★★
Prostredie: ★★★★★
Kreativita/nápad: ★★★★★
Obsluha: ★★★★★
Celkový dojem: ★★★★★

5/5

TRENČIANSKY KRAJ MAL PREMIÉRU PRIAMO V RÍME

Turistické, kultúrne aj gastronomické bohatstvo Trenčianskeho kraja sa 13. novembra predstavilo zahraničnému publiku v priestoroch Slovenského inštitútu v Ríme. Trenčiansky kraj dostal možnosť prezentovať sa svojimi turistickými atrakciami a unikátmi ako prvý spomedzi ôsmich regiónov Slovenska.

Krajská organizácia cestovného ruchu Trenčín región prezentovala najväčšie turistické lákadlá regiónu – od hradov, kúpeľov a prírodných krás až po nové cyklotrasy a moderné formy cestovného ruchu.

„Trenčiansky kraj je magnetom pre turistov. Stretáva sa tu bohatá história s moderným turizmom. Návštevníci tu nachádzajú dobrodružstvo, historické pamiatky, ale aj kvalitné služby, a to od špičkovej gas-

tronómie až po unikátne glampingové či zážitkové ubytovanie,“ priblížila predsedníčka KOČR Trenčín región Eva Dudová Frývaldská.

Hostom predstavili pôsobivý kultúrny poklad v podobe

hradov, rozvoj cykloturistiky a projekt Vážskej cyklomagistály, ale aj silnú tradíciu kúpeľníctva v Trenčianskych Tepliciach, Nimnici a Bojniciach. Prítomní hostia ochutnali regionálne špeciality v podaní šéfkuchára Mateja Gašpíerika z kaštieľa Orlové – Hotel Gino Park Palace**** aj remeselné destiláty z Likérky – Aperitiv bar & distillery z Trenčianskych Teplic. Nechýbala ochutnávka liečivej minerálnej vody z Nimnice, ktorá má unikátne zloženie a využíva sa pri pitných a inhalačných kúrach či uhlíčitých kúpeľoch. Súčasťou večera bola výstava 48 fotografií, ktoré zachytávajú prírodu, pamiatky i ľu-

dové tradície Trenčianskeho kraja. Inštaláciu zabezpečilo Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne. Atmosféru večera dotvoril koncert dámskeho kvarteta Komorného orchestra mesta Trenčín.

Diplomati aj kultúrna verejnosť v Ríme sa presvedčili, prečo sa oplatí Trenčín a jeho okolie zažiť osobne – najmä v období Európskeho hlavného mesta kultúry 2026. „Takéto predstavenia v zahraničí sú pre nás kľúčové. Zvyšujú povedomie o regióne a požívajú návštevníkov objavovať to najlepšie, čo Trenčiansky kraj ponúka,“ dodala Eva Dudová Frývaldská.

Nina Osvaldová

VLASTIVEDNÉ MÚZEUM V POVAŽskej BYSTRICI
v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja

Pozývame vás na výstavu

Búvaj, dieťa krásne...

Výstava tradičných a netradičných betlehemov.

Výstavovaní:
Mária Bristenská z Prečína
Jozef Práznovský zo Žiliny

5. 12. 2025 - 30. 1. 2026

Sprístupnenie vernisážou
piatok 5. 12. 2025
o 15:00 hod.

Výstavná miestnosť múzea
(budova Strednej priemyselnej školy v PB,
2. poschodie, vchod z boku)

Info:
muzeumpb.sk

TRENČIANSKY SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

DECEMBER 2025

KAM ZA KULTÚROU?

Termín: november – december 2025**Názov:** Osmijankova literárna záhrada**Miesto konania:** Mestská knižnica Mikuláša Mišika v**Prievidzi****Web:** www.kasspd.sk**Termín:** 30. november 2025 – 11. január 2026**Názov:** Vianoce na zámku**Miesto konania:** Slovenské národné múzeum – Múzeum Bojnice**Web:** www.bojnicecastle.sk**Termín:** 2. december 2025**Názov:** Jozef Banáš: Tichá rebelka Timrava**Miesto konania:** Klub Lúč, Mierové námestie 17, Trenčín**Web:** www.vkmr.sk**Termín:** 3. december 2025**Názov:** Chlapecký raj**Miesto konania:** Posádkový klub**Web:** www.visit.trencin.sk**Termín:** 3. december 2025 – 7. december 2025**Názov:** Frankého Vianoce v divadle**Miesto konania:** KD Samka Dudíka na Myjave**Web:** www.vianocevidvadle.sk**Termín:** 4. december 2025**Názov:** Mikulášska rozprávka – Čertovinky**Miesto konania:** Divadelná sála – KC Bojnice**Web:** www.kcbojnice.sk**Termín:** 5. december 2025**Názov:** Advent v Ilave – Mikulášske trhy + 2. adventná sviečka**Miesto konania:** Mierové námestie Ilava**Web:** www.ilava.sk**Termín:** 5. december 2025**Názov:** Mikuláš prichádza na myjavské námestie!**Miesto konania:** Námestie M. R. Štefánika**Web:** www.myjava.sk**Termín:** 5. december 2025**Názov:** Načo ďalšie ponožky**Miesto konania:** ŽiTo v SYPKE, Moravské Lieskové**Web:** www.zitovsypke.sk**Termín:** 5. december 2025 – 23. december 2025**Názov:** Čaro Vianoc pod hradom**Miesto konania:** Mierové námestie Trenčín**Web:** www.visit.trencin.sk**Termín:** 6. december 2025**Názov:** Mikulášsky sprievod anjelov a čertov**Miesto konania:** Bojnice**Web:** www.kcbojnice.sk**Termín:** 6. december 2025**Názov:** Jógové raňajky**Miesto konania:** ŽiTo v SYPKE, Moravské Lieskové**Web:** www.zitovsypke.sk**Termín:** 7. december 2025**Názov:** Kfmenie zvierat s ošetrovateľom**Miesto konania:** NZOO Bojnice**Web:** www.kcbojnice.sk**Termín:** 7. december 2025**Názov:** Adventný koncert Spevského zboru sv.**Martina z Bojníc****Miesto konania:** Kostol Sedembolestnej Panny Márie v Dubnici**Web:** www.kcbojnice.sk**Termín:** 8. december 2025**Názov:** Fermata 50 + Anniversary Tour 2025**Miesto konania:** KKC Hviezda**Web:** www.visit.trencin.sk**Termín:** 9. december 2025**Názov:** Vianočný galakonzert**Miesto konania:** Posádkový klub**Web:** www.visit.trencin.sk**Termín:** 11. december 2025 – 13. január 2026**Názov:** Autorská výstava Leny Lukičovej a Lýdie Ivaňovej**Miesto konania:** Výstavné priestory Trenčianskeho samosprávneho kraja**Web:** www.tnos.sk**Termín:** 11. december**Názov:** Najkrajšie Vianoce s Kollárovcami 2025**Miesto konania:** Kino Baník Prievidza**Web:** www.kasspd.sk**Termín:** 13. december 2025**Názov:** Advent v Ilave – 3. adventná sviečka**Miesto konania:** Mierové námestie Ilava**Web:** www.ilava.sk**Termín:** 13. december 2025**Názov:** Handlovská kapustnica**Miesto konania:** Handlová**Web:** www.handlova.sk**Termín:** 14. december**Názov:** Pocta Whitney Houston - Vianočný koncert**Miesto konania:** Kino Baník Prievidza**Web:** www.kasspd.sk**Termín:** 14. december 2025**Názov:** Vianočný program PULS/ Poddukelský umelecký ľudový súbor**Miesto konania:** Divadelná sála – KC Bojnice**Web:** www.kcbojnice.sk**Termín:** 16. december 2025 – 6. január 2026**Názov:** Vianočné trhy**Miesto konania:** Handlová**Web:** www.handlova.sk**Termín:** 17. december 2025**Názov:** Vianočný koncert Roba Opatovského/ Čas sviečok**Miesto konania:** Divadelná sála – KC Bojnice**Web:** www.kcbojnice.sk**Termín:** 19. december 2025 – 20. december 2025**Názov:** Bojnický kračún 2025**Miesto konania:** Hurbanovo námestie**Web:** www.kcbojnice.sk**Termín:** 20. december 2025**Názov:** Trh Sýpka**Miesto konania:** ŽiTo v SYPKE, Moravské Lieskové**Web:** www.zitovsypke.sk**Termín:** 20. december 2025**Názov:** Koncert Martin Geišberg & ENIESA**Miesto konania:** ŽiTo v SYPKE, Moravské Lieskové**Web:** www.zitovsypke.sk**Termín:** 21. december 2025**Názov:** Zlatá adventná nedeľa s grófom Pálffym**Miesto konania:** Hurbanovo námestie**Web:** www.kcbojnice.sk**Termín:** 27. december 2025**Názov:** Pavol Seriš: Pépe**Miesto konania:** KKC Hviezda**Web:** www.visit.trencin.sk**Termín:** 31. december 2025**Názov:** Silvester**Miesto konania:** Mierové námestie Trenčín**Web:** www.visit.trencin.sk**Termín:** 31. december 2025**Názov:** Vítanie nového roka 2026**Miesto konania:** Hurbanovo námestie**Web:** www.kcbojnice.sk**Termín:** 31. december 2025**Názov:** Vitajte, máme otvorené – už 75 rokov!**Miesto konania:** SNM – Múzeum Bojnice**Web:** www.bojnicecastle.sk**Termín:** 31. december 2025**Názov:** Nočný Silvester na Námestí baníkov**Miesto konania:** Handlová**Web:** www.handlova.skVIAC POZVÁNOK NÁJDETE NA
WWW.TRENCINREGION.SK

ČO VÁM NA PRELOME ROKOV ŽELAJÚ POSLANCI TSK?

Milí priatelia,

Vianoce k nám každý rok prichádzajú s tichým pripomenutím, že najväčšie dary nenájdeme pod stromčekom, ale v sebe navzájom. V čase zhonu a povinností nám ponúkajú chvíľu, aby sme sa zastavili, nadýchli a uvedomili si hodnotu toho, čo máme – blízkosť, porozumenie a láskavosť, ktorú si môžeme dávať každý deň, nielen počas sviatkov.

V živote je dôležité nezabúdať, že veľkosť človeka sa nemeria tým, koľko toho stihne, ale tým, koľko z neho ostane v srdciach iných. Prajem nám všetkým, aby sme tieto sviatky prežili s pokojom, ktorý sa nerodí z dokonalosti, ale z vďačnosti. Aby nám každý spoločný stôl pripomenul, že domov nie je miesto, ale ľudia. A aby sme do nového roka vstúpili s nádejou, že dobro, ktoré dnes rozdáme, sa k nám vráti v mnohonásobnej podobe. Krásne a požehnané Vianoce.

Jaroslav Baška, predseda TSK

Vážení obyvatelia Trenčianskeho kraja, blížiac sa Vianoce v sebe nesú zvláštnu atmosféru. Spomaľujú naše dni, stíšia myšlienky a pripomenu nám, aké dôležité je zostať chvíľu v tichu – len tak, sami so sebou alebo s tými, ktorí stoja najbližšie pri nás. Vianoce nás učia, že skutočné hodnoty nemusia byť hlučné. Často prichádzajú nenápadne: v dobrej správe, v milom pohľade, v pocite, že niekam patríme.

Tento rok bol pre mnohých z nás náročný, no zároveň plný chvíľ, ktoré ukázali silu nášho kraja. Vidím ju v ľuďoch, ktorí sa starajú o druhých, v rodinách, ktoré držia spolu, aj v komunitách, kde si ľudia pomáhajú, hoci sa možno ani dobre nepoznajú. Za tieto prejavy obvyčajnej ľudskosti patrí vám všetkým úprimná vďaka.

Ako poslanec TSK si vážim každý rozhovor, každú spätnú väzbu aj vašu dôveru. Uvedomujem si, že pracujem pre ľudí, ktorí žijú svoje životy s nádejou, obavami, radosťami aj zodpovednosťou – a že moja práca má zmysel len vtedy, keď zostáva ukotvená v tejto realite.

Prajem vám, aby boli tohtoročné sviatky pokojné a pravdivé. Nech vám prinesú viac času na oddych, viac svetla do dní a viac tepla do srdca. A nech nás nový rok 2026 sprevádza pocitom, že sme tu jeden pre druhého – s ochotou počúvať, chápať a byť oporou.

Miloslav Baco
poslanec TSK,
okres Trenčín

Prajem požehnané, pokojné a láskou naplnené Vianoce. Nech tieto sviatočné dni prinesú svetlo do všetkých príbytkov, radosť do srdca a vzájomné porozumenie do rodín.

Do nového roka prajem všetkým ľuďom predovšetkým veľa zdravia, šťastia, Božieho požehnania, osobnej spokojnosti a úspechov. Nech je rok, ktorý prichádza, plný nádeje, nových možností a príjemných stretnutí.

Jozef Božik
poslanec TSK,
okres Partizánske

Vážené dámy, páni, všetci obyvatelia nášho Trenčianskeho kraja!

Dovoľte mi zaželať vám k Vianociam požehnaný čas, veľa pokoja a lásky v rodinách. A do Nového roka 2026 vám želim pevné zdravie, pretože zdravie je ten najdôležitejší dar a poklad, ktorý človek môže mať. Keď otváram tému zdravia, nášmu samosprávnemu kraju želim do ďalšieho obdobia veľa síl a úspešne zvládnutých projektov pri zriaďovaní a otváraní lekárskeho ambulancií. Pretože zdravie a zdravotnícky personál potrebujeme všetci.

Michal Ďureje
poslanec TSK,
okres Prievidza

Milí priatelia, advent je v plnom prúde. Prišiel ten čas, kedy v duchu odpočítavame dni a tešíme sa na príchod najkrajších sviatkov v roku. Prajem si, aby boli časom, keď sa na chvíľu zastavíme, poďakujeme za to dobré a načerpáme novú energiu do nového roka a práce, čo na nás čaká.

Zo všetkého najviac vám, milí obyvatelia Ilavského okresu, však prajem veľa zdravia a prítomnosť tých, ktorých máte radi. To je totiž tým najvzácnejším darom. Nech vaše domovy naplní pokoj, smiech a pocit spolupatričnosti. Poďakujeme spoločne odchádzajúcemu roku za všetko, čo nám priniesol a privítajme ten nový s nádejou, že práve on bude niečím výnimočný. Spolu s kolegami v krajskom i mestskom zastupiteľstve sa budeme aj v roku 2026 maximálne snažiť, aby sa nám všetkým v našom regióne žilo lepšie, komfortnejšie a kvalitnejšie. Pokojné sviatky vám všetkým.

Peter Wolf
poslanec TSK, okres Ilava

DIGITÁLNE DVOJČA ILAVSKÉHO „APOLLA“

Systém monitorovania, ktorý navrhli odborníci zo Stavebnej fakulty Slovenskej technickej univerzity (STU), umožní nepretržite sledovať zaťaženie mosta, okamžite vyhodnocovať údaje a včas odhaliť prípadné poškodenia. Monitoring v reálnom čase odborníci zabezpečujú prostredníctvom digitálneho dvojčata.

„Most ponad Vážsky kanál v Ilave sme na monitorovanie navrhli z jednoduchého dôvodu. Ide o novopostavený most a sledovanie nepredvídateľných zmien, ktoré by na ňom mohli, či už z hľadiska intenzity dopravy, zaťaženia, prípadne otrasov, nastať, nám umožní zbierať a efektívne vyhodnocovať údaje o prevádzke mosta. A, samozrejme, včasne reagovať, ak nastanú situácie, keď sa niečo vymkne bežnej prevádzke,“ povedal riaditeľ Správy ciest TSK Radovan Karkuš.

Účinky na most sa zaznamenávajú až 200-krát za sekundu, čo predstavuje takmer 20 miliónov záznamov denne. „Súčasne sa zaznamenávajú údaje o prechádzajúcich vozidlách, ich hmotnosti a rýchlosti, preto systém dokáže okamžite identifikovať akékoľvek preťaženie mosta,“ povedal hovorca STU Juraj Rybanský.

Samotné údaje sú uložené na cloude, vďaka čomu poskytujú aj prehľad o histórii dopravy a životnosti konštrukcie. Systém na moste ponad Vážsky kanál v Ilave bol v testovacej fáze 18 mesiacov a od septembra je v ostrej prevádzke.

Výskum vznikol vďaka Agencii na podporu výskumu a vývoja a realizuje sa v spolupráci so Správou ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja, ktorá je správcou mosta a partnerom projektu.

ĎALŠIE MILIÓNY AJ DO PREVÁDZKY NEMOCNICE

V župnej bojnickej nemocnici sa pracuje na viacerých investíciách financovaných z rozpočtu kraja i Plánu obnovy.

Aktuálne najrozsiahlejšou investíciou vo výške 3,7 milióna eur, ktorú v celej sume hradí kraj, je komplexná rekonštrukcia kuchyne a prevádzkovej budovy. Nové kuchynské vybavenie budú postupne dopĺňať v priebehu najbližších dvoch až troch rokov, aby sa neohrozili ďalšie investície. Dovtedy plánujú využiť pôvodné vybavenie či zaobstarať si ho zo župných zariadení sociálnych služieb alebo stredných škôl.

Z Plánu obnovy je financovaná výstavba novej centrálnej sterilizácie. Stavebné práce vyjdú na viac ako 3 milióny eur. Aktuálne prebieha montáž vzduchotechnických rozvodov, elektroinštalácie, vykurovania či rozvodov vody.

Paralelne sa rekonštruujú vnútorné priestory monobloku s oddeleniami traumatológie, chirurgie, urológie a šesťonedeľa. Za 3,2 milióna eur sa predstavajú štyri poschodia, vytvorí sa čo najviac dvojlôžkových izieb so samostatnou kúpeľňou, jedna izolačná izba, vyšetrovňa či pracovisko sestier a lekárov. Na najvyššom poschodí, určenom

pre oddelenie šesťonedeľa, pribudne návštevná miestnosť i zázemie pre matky.

Novovybudované oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny (OAIM) však riešilo iný problém. Počas prác došlo k opakovanému zatopeniu, a to v dôsledku pochybenia samotného zhotoviteľa. „Spoločnosť nesprávne zabezpečila strechu. Celý rozsah škody je predmetom znaleckého posudku a opravy pôjdu na účet zhotoviteľa z jeho poisťky,“ spresnil župan Jaroslav Baška. Oddelenie teda vyprázdňovali a pacientov presťahovali do náhradných priestorov. Ide o investíciu v hodnote presahujúcej 5 miliónov eur, ktorá tak aktuálne neslúži svojmu účelu.

Novovymenovaný spoločný riaditeľ všetkých troch župných nemocníc Ľuboš Lopatka zdôraznil, že „zmyslom každej investície je vyššia kvalita poskytovanej zdravotnej starostlivosti, lepšie pracovné podmienky a spokojnejší pacienti. Zároveň si prajeme, aby sa modernizácia premietla do efektívnejších procesov a lepších výsledkov nemocnice“.

stranu pripravil: Radovan Stoklasa

JUBILEJNÝ DOD 2025

Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja spojil sily s tímom Trenčín 2026, aby spoločne pripravili Deň otvorených dverí TSK. Ústrednou témou bolo Európske hlavné mesto kultúry, ktorým sa v roku 2026 stane práve naše krajské mesto.

Počas jubilejného ročníka DOD ste mohli kultúru vidieť a zažiť takmer na každom kroku. Návštevníci sa presvedčili, že nielen mesto Trenčín, ale aj širšie okolie a celý Trenčiansky kraj má čo ponúknuť.

Deň otvorených dverí Trenčianskeho samosprávneho kraja však opäť umožnil nahliadnuť do fungovania kraja a spoznať jeho rozmanité projekty, inštitúcie a partnerov. Podujatie prinieslo pestrý program pre všetky vekové kategórie – od prezentácií cez tvorivé dielne až po detský kútik. Návštevníci si mohli vyskúšať workshopy linorytectva či potlačie tričiek. Krajská organizácia cestovného ruchu Trenčín región ich prostredníctvom virtuálnej reality preniesla do iného sveta. Za hranice všednosti sa pozreli aj vďaka Hvezdárni v Partizánskom a dokonca sa mohli dotknúť aj mamutích kostí.

Krajské stredné odborné školy prezentovali technologický pokrok a „na ocot“ neostali ani chuťové poháriky. V bufete boli pripravené ochutnávky slovenských špecialít a ukážky zážitkovej gastronómie. To najlepšie prišlo nakoniec – hudobné vystúpenie Tomáša Buranovského a „sladká“ bodka v podobe torty od najznámejšej cukrárky na Slovensku Jožky Zaukolcovej.

„CENA SOUZNĚNÍ“ PRE DRAŠKOVIČOV KAŠTIEĽ

Výstava Moja vlasť – Cestami zaujal odbornú porotu citlivým premien už 16 rokov oceňuje prístupom k historickej architektúre, dôrazom na autenticitu kultúrneho dedičstva. Projekt rekonštrukcie Draškovičovho kaštieľa Kaštieľ, ktorý je významnou

súčasťou kultúrneho dedičstva regiónu, sa po obnove za 3,25 mil. eur, z ktorej viac ako 2 mil. eur zaplatila Trenčianska župa, stal atraktívnym miestom pre návštevníkov i odborníkov.

„Máme pripravený aj ďalší projekt v hodnote približne pol milióna eur. Vďaka nemu sa doplní nová zeleň, drobná infraštruktúra, lavičky a fontána, čo dotvorí celé okolie Draškovičovho kaštieľa,“ povedal župan Jaroslav Baška. S revitalizáciou by sa malo začať v priebehu najbližších týždňov.

Cieľom projektu Moja vlasť – Cestami premien je inšpirovať, motivovať a oceňovať tých, ktorí sa podieľajú na zveľadovaní

našej krajiny. Cena souznění je udeľovaná projektom, ktoré najlepšie vyjadrujú harmonické spojenie kultúry, prírody a ľudskej iniciatívy.

ŽITO v SÝPKE

E.K.O. centrum. Environmentálne, ekologické, Kultúrne aj Osvetové. Také je Žito v SÝPKE v Moravskom Lieskovom. Jedinečné miesto s jedinečnou atmosférou, ktoré vzniklo v bývalom sklade obilia miestneho družstva. Priestor, ktorý svojimi aktivitami dopĺňa niečo z kultúry, niečo z envirovzdelávania a zároveň všetko prepája. Ako hovorí autorka myšlienky Monika Dobrodenková, ukázalo sa, že dokázali vyťažiť aj z toho, že pôsobia na okraji malej obce, na družstve. Ich vízie sa postupne naplňujú a aj vďaka dobrovoľníkom sa zhmotňujú.

Do budovy z roku 1960, ktorá ako sýpka slúžila do prelomu milénia, vstupujeme počas detskej vzdelávacej aktivity „Od ovečky po sveter“. Škôľkarov fascinuje, ako sa vyrába oblečenie, pýtajú sa, sledujú. „Podobne veselo tu je, keď sa deti dostanú do jablonoňového sadu. Ochutnávajú rôzne jablká a sú prekvapené, že každá odroda chutí inak,“ hovorí Monika o ďalšom obľúbenom programe pre najmenších „Od semienka po mušť“. O sad sa s dobrovoľníkmi starajú, postupne orezávajú, čo treba, a zároveň dopĺňajú staré odrody jabloní. Žito

v SÝPKE sa stalo ideálnym miestom pre stretávanie a vzdelávanie. „Zakladáme záhony, učíme seba aj ľudí z miest, ako sadiť, ako a kam vyberať stromy, ktoré trvalky sú vhodné. Tým, že sa mení klíma, mení sa aj skladba zelene v mestách,“ približuje Monika jedno z množstva aktivít. Programy, lekcie a témy stretnutí prichádzajú aj podľa toho, akí ľudia sa tam objavujú. „Raz sa zastavila pani z dediny, ktorú bavia filmy. A tak vždy nejaký vyberie a ľudia z okolia prídu na premietanie,“ dopĺňa s tým, že „... na začiatku sme mali hmlistú predstavu o tom, čo chceme robiť a ponúkať. Postupne sme vybudovali kaviareň, otvoriť

chceme aj vegetariánske bistro. Variť budeme zo zeleniny, ktorú si sami vypestujeme“. Bývalý sklad obilia sa dnes príležitostne mení na trhy, kde sa nielen predáva, ale najmä rozpráva. Z predávajúcich pestovateľov a ich zákazníkov sa stávajú priatelia. Spontánne vznikli aj komunitné stretnutia ľudí z okolia. V centre sa stretávajú celé rodiny, pričom každá z nich býva na inej kopanici. Navzájom sa ponúknu dobrotami a rodinnými špecialitami, ktoré prinesú. Žito v SÝPKE spája a prepája. Ľudí, myšlienky aj aktivity. Vonia tu človečina, za ktorou sa chcete vrátiť aj nabadúce.

O ŠTÚROVI SA NAJVIAC DOZVIETE V JEHO RODNOM DOME

Meno, s ktorým sa stretol každý Slovák. Ľudovít Štúra poznáme z učebníc, podobizní aj ako maturitnú tému. Každý rok prichádzajú do Uhrovca stovky školákov, aby ho spoznali priamo v jeho rodnom dome. Trenčianske múzeum, ktoré ho spravuje, teraz pripravuje novinku. V rodisku dvoch významných osobností slovenských dejín – Ľudovíta Štúra a Alexandra Dubčeka – vznikne nová expozícia, ktorá má spojiť minulosť s prítomnosťou a osloviť najmä mladú generáciu návštevníkov.

„Naším cieľom bolo dostať expozíciu do súčasnosti. Chceme, aby pre žiakov a študentov bola návšteva zaujímavým zážitkom,“ vysvetľuje historik Trenčianskeho múzea Martin Štepo. Nové spracovanie zachová his-

torický charakter priestoru a doplní ho o interaktívne prvky. Návštevníkov čaká tieňohra, niekoľko dotkových obrazoviek s vedomostnými kvízmami a hrami, ako aj nový dokument o Štúrovi a Dubčekovi, ktorý sa bude premietiť v bývalej školskej triede. Expozícia má tiež podporiť nový spôsob vzdelávania. V prípade záujmu budú môcť pedagógovia využiť priestory domu na spresnenie vyučovania. O kodifikátorovi spisovného jazyka sa tak deti nebudú učiť len z učebníc, ale aj priamo na mieste, kde vyrastal – a ktoré navyše v minulosti slúžilo ako škola.

Expozícia zároveň vyváža zastúpenie oboch osobností. „Väčšia časť domu je v súčasnosti venovaná Štúrovi. V novej koncepcii chceme Štúra a Dubčeka

viac prepojiť prostredníctvom spoločných tém,“ dodáva Štepo.

Štúr ešte stále nie je úplne prebádaný

Hoci je Ľudovít Štúr notoricky známa postava našich dejín, ešte stále o ňom nevieme úplne všetko. „Sú obdobia jeho života, ktoré nie sú úplne preskúmané a na ktoré ešte môžu historici zamerať svoju pozornosť. Veľká časť informácií, ktoré dnes máme, pochádza zo 60. rokov minulého storočia. Vtedy súborne vyšli jeho listy a pramene, z ktorých historici následne čerpali. Z dnešnej perspektívy je však jasné, že téma ešte nie je uzavretá,“ upozorňuje Martin Štepo.

Blížší pohľad do života oboch velikanov prinesú aj jednotlivé exponáty. Expozícia zachová časť pôvodných, no pribudnú i nové. Ide napríklad o vojenský kufor Alexandra Dubčeka za-

požičaný od Bohumila Hanzela či jeho dar, fotografie Ladislava Bielika zachytávajúce vpád vojsk Varšavskej zmluvy v roku 1968. Súčasťou bude aj retro posedenie s televíziou, kde sa budú prehrávať dobové archívne materiály.

Okrem novej expozície prejde budova čiastočnou rekonštrukciou interiéru – obnovia sa steny, elektroinštalácia, podlahy a drevené trámy. Projekt aktuálne čaká na schválenie finančnej podpory z Fondu na podporu umenia. Pokiaľ bude múzeum úspešné, novú expozíciu by mohli otvoriť v druhej polovici budúceho roka.

Štúrov odkaz aj v podcaste

Na tému odkazu Ľudovíta Štúra nadväzuje aj nový projekt Štúrovým hlasom, ktorý pripravila Krajská organizácia cestovného ruchu Trenčín región s podporou Európskeho hlavného mesta kultúry Trenčín 2026. Vznikol

pri príležitosti 210. výročia narodenia Ľudovíta Štúra, ktoré si Slovensko tento rok pripomína. Sériu edukatívnych podcastov priblíži Štúrovu osobnosť a jeho význam mladšej generácii prostredníctvom rozhovorov nahrávaných priamo v jeho rodnom dome v Uhrovci. Medzi hosťami podcastu sa objaví vedecký pracovník Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV Pavol Žigo, kurátor a historik z Múzea Ľudovíta Štúra Dominik Zužo a influencer Matúš Mahút. Spoločne prinesú vedecký, múzejný aj moderný pohľad na Štúra a jeho odkaz pre dnešnú generáciu.

Barbora Jurenová

Autor krížovky: Juraj Mitošinka	náhle ochabnutie organizmu	Mojžišov biblický odporca	staroba- bylonské mesto	olupuj	poodtínalo	premieša- vajú	Pomôcky: omos, Abi- ron, Zeta, kaulom	naniest' na niečo kriedu	staro- egyptský boh slnka	zahaľuj	skratka okultného krvácania	rozvráte- nie	obyvateľ Kvačian	staro- slovanská bohyňa	sarmatský jazdec
výhonok (bot.)							nadobudla trochu hor- kú chuť								
dá na niečo obrubu							napádal (kniž.) škľabaním odstraňuj								
rímske číslo 51			rekvalifikuj (hovor.) skríknete (zried.)								uloží ako úlohu okríkla (zried.)				
skratka štátu Arkansas				úškrnok úvodný článok novín						obyvateľ Ovčia hlodaním obhryzť					
poroztínali sekerou									tropická rastlina staršia zn. motocyklov					jemný II (miner.)	rýchle (hud.)
Tajnička															
Pomôcky: okra, ala- ger, rondo, celere	slovesná predpona	pichajú rohami ramenný klb					čísla, ktorými sa delí popíjala								
forma inštrumen- tálny hudby						trocha otoč teplom rozpúšťaj					skratka štátu Colorado štýl hudby				
osudové znamenie (kniž.)					Teodor (dom.) cit. nespo- kojnosti								vo, po česky japonská národ. hra		
vytínala									druh hazardnej kartovej hry						
okliesňo- vať									tľapká (expr.)						

Vyžrebovaní lúštitelia dostanú darčkový balíček od KOČR.

Do redakcie nám poštou či emailom prišlo 575 správnych odpove- dí. Vyžrebovali sme 6 lúštitel'ov, ktorí dostanú publikáciu „Dve ko- lesá jeden kraj“. Aj teraz sme si pre vás pripravili novú celostranovú krížovku. Jej znenie nám posielajte najneskôr do 15. januára 2025 na redakčný e-mail: redakcia@trecinregion.sk alebo poštou na adresu: Trenčín región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej sta- nici 7282/20A, 911 01 Trenčín. Výhercovia sa môžu opätovne tešiť na zaujímavé ceny. Držíme palce.

- Miroslav Pekník, Trenčianska Teplá
- Anna Mikulovská, Bánovce nad Be- bravou
- Júlia Stopková, Trenčín
- Milan Staňo, Horná Poruba
- Stanislava Priedhorská, Lazy pod Makytou
- Milan Papulák, Brezová pod Bradlom

HLAD PO HORYZONTOCH NEUTÍCHA

Trojdnový maratón filmov s outdoorovou tematikou HORYZONTY predstavuje zážitky z cestovania či pohľad na problematiku ochrany životného prostredia. HoryZonty prinášajú do centra Trenčína filmy, fotografie a mnoho sprievodných akcií.

Posledné dva roky je súčasťou festivalu aj kategória Juniori. Už desať rokov prezentuje a podporuje hendikepovaných športovcov. Na festival prichádza každý rok vyše štyritisíc návštevníkov. Dvadsať rokov HoryZontov zhodnotila jeho zakladateľka Mária Dutková.

Keď ste pred dvadsiatimi rokmi začali s festivalom,

vedeli ste si predstaviť jeho budúcnosť?

Vôbec (smiech). Začiatky boli ako hra – poďme si premietat filmy a pozvime si niekoho, kto nám porozpráva o svojich filmoch, zážitkoch... Ale hneď po prvom ročníku sme zistili, že o takýto žánr je obrovský záujem. Začínali sme v kine Metro, kde bolo približne 160 miest. A ani všetci kamaráti sa tam nedostali. Dokázali sme zohnať aj zahraničné filmy.

Čo láka extrémnych športovcov zliezť z obľúbených hôr a prísť na víkend do mestskej kinosály?

Chcú sa so svojimi zážitkami podeliť a možno aj pochváliť.

Vedť tí ľudia odišli na niekoľko týždňov od rodiny, od práce, v čase, keď boli na horách, nič nezarobili... A na druhej strane dovtedy zarobené peniaze vložili do ďalšej expedície. V začiatkoch bol festival inšpiráciou pre ďalších športovcov. Dnes vieme inšpirovať aj bežných turistov, dobrodruhov.

Jedna vec je byť v horách, druhá vec je filmovať. A títo ľudia natáčajú profesionálny film v extrémnych podmienkach.

Pred dvadsiatimi rokmi to bolo náročné. Technika vážila aj viac ako desať kíl, všetko si bolo treba nastaviť. Dnes vám stačí telefón. S dobrým telefónom

a dronom dokážete natočiť kvalitný film.

Zlepšuje sa kvalita filmov aj po obsahovej stránke?

Isteže. Ak chce niekto ponúknuť film do distribúcie a na festivaly, bezpodmienečne musí už na expedíciu vyraziť so scenárom. Dôležitá je postprodukcia, výber a spracovanie záberov.

HoryZonty majú dvadsať rokov. Získať film z inej strany zemegule je asi podstatne jednoduchšie ako v začiatkoch.

Vtedy neboli žiadne úložiská, cloudy a podobne. Na DVD s nahratým filmom sme niekedy čakali celé týždne. Pamätám si, že som písala mail kolegovi na Nový Zéland, že žiadna pošta neprišla. A on poslal potvrdenie, že disk odoslal pred dvomi týždňami... A film sme videli až naživo, keď precestoval pol sveta. Dnes si film vieme zaplatiť a pozrieť skôr, ako si ho vyžiadame na festival. Predtým sme sa spoliehali len na trailer (upútavku, pozn. red.) a stalo sa, že samotný film nebol taký, ako sme očakávali.

Festival nie sú len filmy, ale aj výstava fotografií. Aké sprievodné podujatia prinášate?

Snažíme sa, aby festival žil aj v centre mesta. Najdlhšie sa robí práve „Nosičov sen“, teda vynášanie pivných sudov po Farských schodoch. Táto aktivita má asi 17 rokov a je veľmi obľúbená. Prepájame ňou mesto a prácu v horách. Ďalší sa radi pridávajú do päťkilometrového behu „O pohár festivalu HoryZonty“.

Gabriela Stoklasová

Trenčín región

župný magazín s prílohou o cestovaní, číslo: 6/2025, ročník X., vychádza každé 2 mesiace, vyšlo: 1. 12. 2025.

Vydáva: Trenčín región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín, IČO: 42377897

Realizované s finančnou podporou Ministerstva cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky.

– **Redakčná rada:** Pavol Štefčík, Lenka Kukučková, Ján Drha.

– **Redakcia:** Radovan Stoklasa – šéfredaktor, Gabriela Stoklasová, Nina Osvaldová, Milan Petrik, Barbora Jurenová, Ján Král'. **Foto:** Radovan Stoklasa, archív redakcie ak nie je uvedené inak.

– **Kontakty** – email: redakcia@trencinregion.sk, web: www.trencinregion.sk.

– **Náklad:** 115 000 ks, distribúcia v Trenčianskom samo-správnom kraji: obce do 3000 obyvateľov – do schránok, obce a mestá nad 3000 obyvateľov: OcÚ, MsÚ.

Zaregistrované na MK SR, EV 5360/16, ISSN 2453-7942.

Autorské práva vyhradené – použitie len so súhlasom vydavateľa.

Dostupné online: www.trencinregion.sk, www.tsk.sk